

Standardy pro výšku v kříži a hmotnost pro plemeno Blonde d' Aquitaine

– komentář

V tabulce 1 je uveden přehled o současném stavu hodnocení výšky u býků. V tabulce jsou uvedeny počty hodnocených, minimální, průměrná a maximální výška podle věku (v měsících) při hodnocení. Dále jsou zde i body za výšku. Stávající systém lineárního hodnocení používá pro přepočtení výšky na bodové hodnocení dvě rovnice. Jedna je pro býky:

$$= -11,548 + ((0,1921 * E) - (0,0289 * F) + (0,00001947 * G) + (0,000013156 * E * F))$$

Kde: E je výška v kříži

F je věk ve dnech ke dni měření

G je druhá mocnina věku ve dnech

Druhá rovnice je pro jalovice:

$$= -11,7086 + ((0,186 * E) - (0,0239 * F) + (0,0000146 * G) + (0,00002988 * E * F))$$

Kde: E je výška v kříži

F je věk ve dnech ke dni měření

G je druhá mocnina věku ve dnech

Metodika uvádí, že takto je hodnocena výška do věku 24 měsíců. Podle provedených rozborů u většiny plemen, není stanovení výšky podle těchto rovnic po dosažení věku 20 měsíců, již tak přesné. Z tohoto důvodu jsou standardy pro obě pohlaví zpracovány od věku 21 měsíců. U býků lze standardy považovat za odhad růstové schopnosti po dosažení věku 20 měsíců. Důvodem je poměrně malý počet údajů o měření býků. Z tabulky je zřejmé, že od věku 21 měsíců do 59 měsíců, bylo hodnoceno jen 41 býků (ve většině případů se jedná o importy). Od věku 16 měsíců se již vyskytuje pouze výška, která je hodnocena 4 body. Je to z toho důvodu, že jsou v tomto věku hodnoceni jen býci, kteří byli vybráni do plemenitby. V návrhu standardu jsou stanoveny pro každý měsíc požadavky na výšku a bodové hodnocení od věku 21 měsíců. To je také určitá změna proti stávajícímu systému. Návrh růstového standardu lépe navazuje na bodové hodnocení podle příslušné rovnice pro bodové hodnocení výšky. V tabulce 2 je obdobně jako u býků hodnocena výška u jalovic. Údajů o měření je o trochu víc. Ale počet hodnocených od 15 do 38 měsíců je opět minimální. Jalovice hodnocené v tomto období představují určitý výběr a to ovlivňuje minimální body za výšku. Návrh standardu na tuto skutečnost opět reaguje. To je zřejmé například u věku 43 měsíců. Výška 134 cm byla hodnocena 5 body (dle nového standardu je to 1 bod), podobné je to i u dalších skupin. U krav ve věku 61 a více měsíců bylo 130 cm hodnoceno 3 body (podle návrhu je to 1 bod), 149 cm je 8 bodů (podle návrhu je to 6 bodů), 164 cm je ale stále za 10 bodů (minimum je 156 cm).

Při stanovení standardů pro hmotnost jsem postupoval poněkud odlišně. Při přípravě metodiky se počítalo s tím, že v době vážení pro hmotnost 210 a 365 dní se bude současně dělat i lineár. Stav je ale jiný. Zejména u býků v testu na OPB se váží každý měsíc. Hmotnost v 365 se počítá z hmotnosti navážené nejbližší 365 dnům věku. U jalovic jsou ve věku 8 a 9 měsíců hodnocena zvířata, která mají body za hmotnost ve 210 dnech váženou již ve věku 6 až 7 měsíců. Je jich cca 25 % z celkem hodnocených. U býků je to dokonce až 50 %. Často lze objevit zvířata, která mají stejné body za hmotnost (podle například TEO210), ale v době lineárního hodnocení se v hmotnosti liší o 60 kg. Z těchto důvodů návrh standardů pro hmotnost stanoví pásma hmotností podle věku již od 6 měsíců věku při hodnocení. V tabulce 3 jsou uvedeny životní přírůstky ke dni hodnocení u býků a jalovic. U býků ve věku 10 až 18 měsíců se jedná o býky v odchovu na OPB a nebo u chovatele. Tomu odpovídají i dosahované přírůstky. U jalovic dosahovaný přírůstek odpovídá růstové schopnosti populace. Nové standardy pochopitelně reagují i na vyšší růstovou schopnost, která je u plemene v současné době dosahovaná. Tyto změny jsou

zřejmé opět z tabulky 4 pro býky a z tabulky 5 pro plemenice. Při porovnání hmotností v těchto tabulkách s návrhy standardu lze zjistit vzniklé rozdíly. Týkají se především hmotností s nižším bodovým hodnocením.

Dne: 3.9.2018

Karel Šeba